

Belastingplan 2016 aangenomen: de wijzigingen per 1 januari 2016

31-12-2015 | Door Hans van den Berg en
drs. Kees van Oostwaard, beiden werkzaam bij
Fiscale Zaken Vivat Verzekeringen

Op 22 december 2015 heeft de Eerste Kamer het Belastingplan 2016 aangenomen. Dat is niet zonder slag of stoot gegaan. Niet alleen heeft de staatssecretaris van Financiën veel vragen moeten beantwoorden, ook moest een meerderheid in de Eerste Kamer worden gevonden die voor het wetsvoorstel wilde stemmen. Uiteindelijk bleken het CDA en D66 de regeringspartijen VVD en PvdA aan een meerderheid te willen helpen. Daar waren nog wel enige concessies voor nodig. In dit artikel geven wij een overzicht van de belangrijkste wijzigingen per 1 januari 2016, ook als die al in eerder aangenomen wetgeving zijn vastgelegd. In een apart artikel zijn de belastingbedragen en percentages opgenomen.

Novelle

Met name om D66 in de Eerste Kamer voor het Belastingplan 2016 te laten stemmen hebben de regeringspartijen toezeggingen gedaan. Die zijn deels in een 'novelle' opgenomen¹. Een novelle is een aanpassing op een wetsvoorstel dat al bij de Eerste Kamer is ingediend. Zaken die in de novelle worden aangepast ten opzichte van het oorspronkelijke belastingplan zijn de volgende.

Tarief

In 2016 wordt het tarief van de inkomsten- en loonbelasting van de tweede en derde schijf 40,4%. In het door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel was dit tarief nog 40,2%. Dit is dus een verhoging met 0,2%. Maar het tarief is nog altijd 1,6% lager dan het tarief dat in 2015 van toepassing was. In 2017 worden de tarieven van deze schijven verhoogd met 0,3%.

¹ Wijziging van het Belastingplan 2016, TK nr. 34 360

Heffingvrij vermogen box 3

De vrijstelling in box 3 wordt verhoogd van €21.330 naar €24.437. Dit komt al in de buurt van de verhoging naar €25.000 die volgens het oorspronkelijke Belastingplan 2016 in 2017 zou plaatsvinden.

Tragere afbouw arbeidskorting

Het afbouwpercentage van de arbeidskorting wordt met ingang van 1 januari 2017 verlaagd met 0,4%-punt.

Verhogen ouderenkorting

De hoge ouderenkorting wordt met ingang van 1 januari 2017, ten opzichte van het de oorspronkelijke plannen in het wetsvoorstel Belastingplan 2016, extra verhoogd met €54.

Overige afspraken

Naast de hier genoemde concrete maatregelen heeft het kabinet toezeggingen gedaan om het Belastingplan 2016 door de Eerste Kamer te loodsen. Zo is een voorontwerp van een wetsvoorstel aangekondigd om vanaf 2019 een verschuiving te realiseren van de inkomstenbelasting naar het gemeentelijk belastinggebied van €4 miljard. Ook zal vanaf 2017 €100 miljoen extra voor de kinderopvangtoeslag worden ingezet en zal €100 miljoen voor stimulering van energiebesparende maatregelen door huishoudens beschikbaar worden gesteld. Voor deze maatregelen is nog geen concrete invulling bekend.

Overzicht wijzigingen per 1 januari 2016 Algemeen

Tarieven

De tarieven en de schijven in de loonbelastingtabellen wijzigen door de hiervoor genoemde novelle. Omdat de tabellen veelal niet per 1 januari 2016 aangepast zijn, zal per 1 april 2016 een correctie over de eerste drie maanden plaatsvinden. In de meeste gevallen leidt dit niet tot een hogere inhouding.

Heffingskortingen

Op het terrein van de heffingskortingen zijn er de volgende wijzigingen:

- De heffingskorting voor vroeg gepensioneerden is vervallen;
- Werkenden van 62 jaar (2015: 61 jaar) en ouder kunnen in aanmerking komen voor de werkbonus;
- De uitbetaling van de algemene heffingskorting voor de minstverdienende partner wordt verder uitgebouwd;
- De algemene heffingskorting wordt hoger voor mensen met een zeer laag inkomen en lager of nihil voor mensen met een inkomen dat (veel) meer draagt;
- De arbeidskorting gaat omhoog voor inkomens tot 1x modaal, daarboven wordt de arbeidskorting lager of nihil bij hoge inkomens;
- De inkomensafhankelijke combinatiekorting gaat omhoog.

Loonheffingen

De werkgever is met ingang van 1 januari 2016 verplicht om voor bijzondere beloningen, zoals vakantiegeld en de eindejaarsuitkering, de tabel bijzondere beloningen te gebruiken. Tot 2016 kon hij er onder voorwaarden ook voor kiezen om de tabel voor het reguliere loon te gebruiken. Het voordeel van gebruik van de tabel bijzondere beloningen is, dat het verschil tussen de ingehouden loonheffing en de verschuldigde inkomstenbelasting die de werknemer zelf moet betalen kleiner is.

Gewijzigde regels fiscaal partnerschap

Fiscaal partnerschap kan per 1 januari 2016 ontstaan in twee (zeer) specifieke situaties:

1. iemand woont samen met een andere meerderjarige in een opvanghuis, terwijl op hetzelfde adres een minderjarig kind van een van beiden ingeschreven staat;
2. iemand is getrouwd geweest met iemand die al uit een eerdere relatie een kind had. De belastingplichtige woont samen met dit kind, terwijl dit kind nog geen 27 jaar is.

Pensioen

AOW-leeftijd

De AOW-leeftijd gaat per 1 januari 2016 verder omhoog en komt op 65 jaar en 6 maanden te liggen.

Belastingverdrag Nederland-Duitsland

Per 1 januari 2016 treedt het nieuwe belastingverdrag met Duitsland in werking. Wat dat betekent voor mensen die een lijfrente, pensioen of andere periodieke uitkering ontvangen, staat in een brief die deze mensen van de Belastingdienst hebben ontvangen.

Lijfrente

Afkoop lijfrente

Bij afkoop van een lijfrente moet over de afkoopwaarde of - als dit bedrag hoger is - over het totaal van de betaalde premies belasting en revisierente worden betaald. Op 12 september 2015 is in een besluit deze zogenaamde 'minimumwaarderingsregel' al afgeschaft en per 1 januari 2016 is de regel ook wettelijk afgeschaft. Dit betekent dat bij afkoop van een lijfrente op of na 1 januari 2016 de afkoopwaarde bepalend is voor de in te houden loonheffing en de verschuldigde revisierente. De begunstigde moet in zijn aangifte inkomstenbelasting de afkoopwaarde opgeven.

Eigen woning

Voordeel personeelslening afgeschaft

Iemand die via de werkgever een personeelslening heeft, betaalt een lagere rente dan de marktrente over die lening. Per 1 januari 2016 moet het hiermee behaalde voordeel bij het loon worden opgeteld.

Als de lening is gesloten voor de eigen woning, dan is het bedrag dat wordt opgeteld bij het loon aftrekbaar als kosten voor de eigen woning. Omdat deze aftrek in de 52%-schijf sinds 2014 jaarlijks met 0,5% vermindert, wordt het behaalde voordeel voor de hogere inkomens per saldo jaarlijks steeds zwaarder belast.

Toepassing dubbele vrijstelling bij één begunstigde van kapitaalverzekering

Als aan de voorwaarden wordt voldaan (o.a. betaling binnen de bandbreedte, jaarlijkse premiebetaling gedurende tenminste 15 of 20 jaar) geldt voor de uitkering van een kapitaalverzekering een vrijstelling. Deze vrijstelling geldt voor de begunstigde. Met ingang van 1 januari 2016 kunnen fiscale partners samen bij de aangifte over 2016 verzoeken om de uitkering bij beiden voor 50% in aanmerking te nemen. Op deze manier kunnen beide partners apart gebruik maken van de vrijstelling, ook al is slechts één partner de begunstigde van de uitkering. Voor aangiften over de afgelopen vijf jaar bestaat de mogelijkheid om een verzoek om ambtshalve vermindering te doen. Deze versoepeling geldt voor op of na 1 januari 1992 gesloten kapitaalverzekering eigen woning (KEW), spaarrekening eigen woning (SEW), beleggingsrecht eigen woning (BEW) en de kapitaalverzekering die in box 3 valt.

Kapitaalverzekering in box 3

Toepassing dubbele vrijstelling bij één begunstigde van kapitaalverzekering

Zie hetgeen hierover vermeld is onder Eigen woning.

Sparen en beleggen

Heffing box 3

Zoals hiervoor vermeld is op het laatste moment het heffingsvrij vermogen in box 3 verhoogd naar €24.437.

Spaarloon

De spaarloonvrijstelling is per 1 januari 2016 komen te vervallen.

Banksparen uitvaart

De vrijstelling voor banksparen voor uitvaartkosten (de tegenhanger van de uitvaartverzekering) is per 1 januari 2016 komen te vervallen. Geen enkele bank in Nederland bood dit product aan.

Ouderentoeslag

De ouderentoeslag is per 1 januari 2016 vervallen.

FA